

Comentario lingüístico dun texto dos séculos XIX, XX e XXI

Xoán López Viñas

UNIVERSIDADE DA CORUÑA

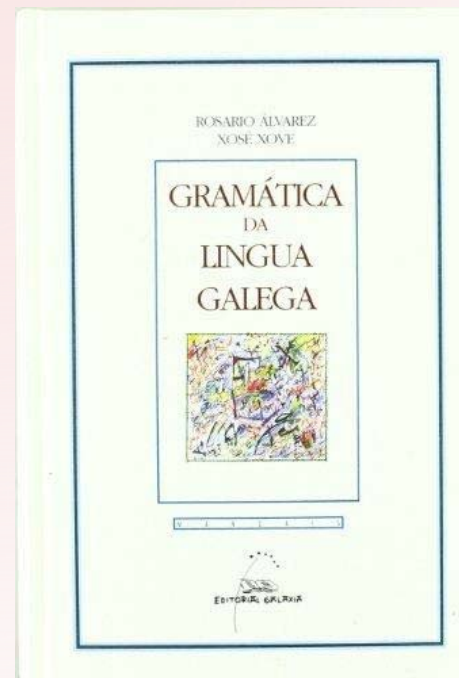
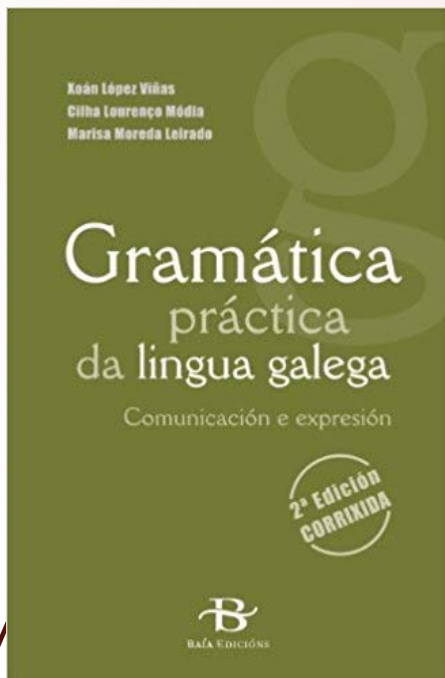
Grupo de Investigación
Lingüística e Literaria Galega

6 de maio de 2017

O comentario lingüístico: requisitos

- Análise lingüística sistemática ⇒ Automatización do comentario
  - Coñecemento xeneralizado das propiedades das categorías gramaticais
- Corpus amplísimo!
- Coñecemento da dialectoloxía galega
- Abondosa tipoloxía textual

Material de apoio básico

Consideracións iniciais

1. **Numeración** das liñas
2. Citación das **liñas**
3. **Análise** exclusiva dos fenómenos que aparecen no texto (excepto das parellas opositivas) $\neq$ texto como pretexto
4. Relación **lingua-texto**
5. Boa **redacción** (sintaxe!), **calidade lingüística** (duplicidades normativas, precisión léxico-semántica, infinitivo conclusivo e xerundio de posterioridade...) e **sinonimia** (conectores)

Estrutura xeral do comentario

1. Introducción
2. Planos ou niveis lingüísticos
  1. Plano fónico-gráfico
  2. Plano morfosintáctico
  3. Plano léxico-semántico
  4. {Plano textual}
3. Conclusión

 É importante acabar o comentario!

Introducción

1. Resumen
2. Tipología textual e finalidad
3. Funciones lingüísticas

Tipoloxía textual

- Textos preestándares
- Textos orais transcritos dialectais
- Textos orais transcritos estándares
- Textos literarios
- Textos xornalísticos
- Textos científico-técnicos/humanísticos
- Textos xurídico-administrativos
- Textos publicitarios
- Textos instrutivos
- Textos electrónicos

Textos “dialectais”

Textos non dialectais

Textos literarios

López Viñas, X. / Lourenço Mória, C. / Moreda Leirado, M. (2011): *Gramática práctica da lingua galega. Comunicación e expresión*, 495 (A Coruña: Baía Edicións).

Textos xornalísticos

López Viñas, X. / Lourenço Mória, C. / Moreda Leirado, M. (2011): *Gramática práctica da lingua galega. Comunicación e expresión*, 495-496, 500-502 (A Coruña: Baía Edicións).

Textos científico-técnicos/humanísticos

López Viñas, X. / Lourenço Mória, C. / Moreda Leirado, M. (2011): *Gramática práctica da lingua galega. Comunicación e expresión*, 496-497, 502-506 (A Coruña: Baía Edicións).

Textos xurídico-administrativos

López Viñas, X. / Lourenço Mória, C. / Moreda Leirado, M. (2011): *Gramática práctica da lingua galega. Comunicación e expresión*, 498, 506-516 (A Coruña: Baía Edicións).

Textos publicitarios

López Viñas, X. / Lourenço Mória, C. / Moreda Leirado, M. (2011): *Gramática práctica da lingua galega. Comunicación e expresión*, 496 (A Coruña: Baía Edicións).

Textos electrónicos

López Viñas, X. / Lourenço Mória, C. / Moreda Leirado, M. (2011): *Gramática práctica da lingua galega. Comunicación e expresión*, 494, 518-520 (A Coruña: Baía Edicións).

Chío:

López Viñas, X. / Lourenço Mória, C. / Vilariño Suárez, M. (2016): *Lingua galega e literatura. 2 ESO*, 33 (A Coruña: Baía Edicións).

Estrutura textual

- Narrativa
- Descritiva
- Argumentativa
- Expositivo-explicativa
- Instrucional

Estrutura textual: narrativa

López Viñas, X. / Lourenço Mória, C. / Moreda Leirado, M. (2011): *Gramática práctica da lingua galega. Comunicación e expresión*, 521-522 (A Coruña: Baía Edicións).

Estrutura textual: descritiva

López Viñas, X. / Lourenço Mória, C. / Moreda Leirado, M. (2011): *Gramática práctica da lingua galega. Comunicación e expresión, 522-523* (A Coruña: Baía Edicións).

Estrutura textual: argumentativa

López Viñas, X. / Lourenço Mória, C. / Moreda Leirado, M. (2011): *Gramática práctica da lingua galega. Comunicación e expresión*, 523-524 (A Coruña: Baía Edicións).

Estrutura textual: expositivo-explicativa

López Viñas, X. / Lourenço Mória, C. / Moreda Leirado, M. (2011): *Gramática práctica da lingua galega. Comunicación e expresión, 524-525* (A Coruña: Baía Edicións).

Estrutura textual: instrucional

López Viñas, X. / Lourenço Mória, C. / Moreda Leirado, M. (2011): *Gramática práctica da lingua galega. Comunicación e expresión*, 525 (A Coruña: Baía Edicións).

Análise lingüística: planos

- Plano gráfico
- Plano fonético-fonológico
- Plano morfosintático
- Plano léxico-semântico
- Plano textual

Plano gráfico

- Acentuación
  - Acentos agudos, graves, circunflexos
  - *NOMIG*
- Puntuación
- Apóstrofos, trazos = fonética sintáctica
- Usos grafemáticos

López Viñas, X. / Lourenço Mória, C. / Moreda Leirado, M. (2011): *Gramática práctica da lingua galega. Comunicación e expresión*, 139-185 (A Coruña: Baía Edicións).

Plano fonético-fonolóxico

Vocalismo tónico

Vocalismo átono

Ditongos

Consonantismo

Fonética sintáctica

López Viñas, X. / Lourenço Mória, C. / Moreda Leirado, M. (2011): *Gramática práctica da lingua galega. Comunicación e expresión*, 93-137 (A Coruña: Baía Edicións).

Plano morfosintáctico

Nome

Pronome persoal

Artigos (definidos/indefinidos)

Demostrativo

Posesivo

Identificadores, cuantificadores e numerais

Verbo

Adverbio

Sintaxe

López Viñas, X. / Lourenço Mória, C. / Moreda Leirado, M. (2011): *Gramática práctica da lingua galega. Comunicación e expresión*, 187-458 (A Coruña: Baía Edicións).

Plano léxico-semántico

López Viñas, X. / Lourenço Mória, C. / Moreda Leirado, M. (2011): *Gramática práctica da lingua galega. Comunicación e expresión*, 195-217, 459-489 (A Coruña: Baía Edicións).

Plano textual

Adecuación

Coherencia

Cohesión

López Viñas, X. / Lourenço Mória, C. / Moreda Leirado, M. (2011):
Gramática práctica da lingua galega. Comunicación e expresión, 526-543
(A Coruña: Baía Edicións).